

1,75 miliarde euro - alocarea financiară pentru Programul Regional Nord-Est

(Interviu cu Vasile Asandei, Directorul General
al Agenției pentru Dezvoltare Regională Nord-Est)

Programul Regional Nord-Est are cea mai generoasă alocare financiară disponibilă unei regiuni din România, respective 1,75 miliarde euro, și este structurat pe opt priorități, cu alocări financiare dedicate, după cum ne-a spus Vasile Asandei, Directorul General al Agenției pentru Dezvoltare Regională (ADR) Nord-Est, în cadrul unui interviu.

Acesta ne-a precizat că, anul trecut, 728 milioane de euro (sumă nerambursabilă) au fost investiți, dintr-un total de 999 milioane de euro disponibili, la nivel regional rata de absorbție fiind de 72%. În 2022 au fost semnate 176 de contracte de investiții, în regiunea Nord-Est, iar valoarea totală a acestora se ridică de 82 milioane euro.

Reporter: Cum a ieșit Regiunea din pandemie și care sunt efectele pe care le are războiul de la graniță asupra activității Agenției?

Vasile Asandei: Suntem o organizație care funcționează doar pe baze colaborative cu partenerii regionali, naționali și internaționali, astfel încât contextul economic, social și geopolitic ne poate influența activitatea. În ultimii ani, însă, am înțeles că perioadele fără crize, schimbări, provocări sunt aproape utopice. De aceea, cred că acum, mai mult ca oricând, este nevoie să ne concentrăm pe a fi rezilienți, inovativi, capabili să valorificăm oportunități, chiar și în condiții grele de piață.

Reporter: Cum se resimte actualul context macroeconomic (inflație, criză energetică, dobânzi crescute...) în activitatea Agenției?

Vasile Asandei: Cum menționam și anterior, aș spune că tre-

buie privit ca pe o oportunitate. Anul 2023 este un an cu o avalanșă de resurse din fonduri europene, atât pentru mediul public, cât și pentru mediul privat. Preocuparea noastră este aceea de a stimula actorii regionali să le folosească cu înțelepciune, ținând cont atât de contextul macroeconomic de care vorbiți, dar mai ales de o viziune de dezvoltare pe termen mediu și lung. La nivel național, de asemenea este absolut necesară o corelare a acestor finanțări, pentru a genera impact în teritorii.

Reporter: Ce proiecte au fost/estimați că vor fi depuse pentru realizarea de investiții din bugetul 2021-2027 (în ce domenii și în ce zone)?

Vasile Asandei: Pentru o imagine mai clară, vă indicăm câteva cifre care arată ce rezultate vrem să obținem:

-2.520 de întreprinderi sprijinite;

-350 de IMM-uri care introduc inovații de produse sau procese

-80 de start-up-uri susținute;

-9.840 de locuințe cu o performanță energetică îmbunătățită;

-20 de tone de CO₂eq/an emisii de gaze cu efect de seră evitate;

-66 de hectare de spații verzi amenajate;

-37 km de piste ciclabile realizate;

-2 milioane de locuitori din orașe care beneficiază de transport urban durabil;

-244 km de drumuri județene modernizate;

-40.000 de elevi găzduiți în unități de învățământ modernizate;

-1.290.000 mp de spații deschise create sau reabilite în zonele urbane;

-20 de situri culturale și turistice puse în valoare.

Reporter: Ce proiecte se află în aprobare/derulare în regiune?

Vasile Asandei: Este o perioadă

în care eforturile noastre și ale beneficiarilor din ultimii ani dau roade. Anul 2022 a fost un an al "recunoașterii meritelor" în care Regiunea Nord-Est a atras atenția prin proiecte considerate de succes la nivel național, dar și european. De exemplu, în perioada 21 septembrie-21 octombrie 2022, sub sloganul "La noi acasă-i meserie", s-a desfășurat o amplă campanie de comunicare ce a pus reflectoarele pe Regiunea Nord-Est, ca parte din programul "Europa în regiunea mea", inițiat de Comisia Europeană, în parteneriat cu ADR Nord-Est.

Proiectul emblematic, în jurul căruia s-a gândit toată campania, este Colegiul Tehnic "Lațcu Vodă" din Siret, o unitate de învățământ care pregătește viitori mecanici, tehnicieni transporturi, textiliști sau maiștri auto, oferindu-le o calificare profesională. Aici s-au construit și dotat ateliere, laboratoare

VASILE ASANDEI:

"În 2022 au fost semnate 176 contracte. Valoarea totală a acestora este de 82 milioane euro".

"Suntem o organizație care funcționează doar pe baze colaborative cu partenerii regionali, naționali și internaționali, astfel încât contextul economic, social și geopolitic ne poate influența activitatea. În ultimii ani, însă, am înțeles că perioadele fără crize, schimbări, provocări sunt aproape utopice. De aceea, cred că acum, mai mult ca oricând, este nevoie să ne concentrăm pe a fi rezilienți, inovativi, capabili să valorificăm oportunități, chiar și în condiții grele de piață".

și un amfiteatru, iar mesajul campaniei a fost centrat pe importanța unei meserii, pe formarea și asigurarea forței de muncă calificate pentru viitor, ACASĂ, în regiune.

Celelalte trei proiecte însoțitoare promovate în campanie sunt despre modernizarea, extinderea și dotarea Grădiniței Luminița, dar și despre revitalizarea a două terenuri degradate din jurul lacului de acumulare Siret-Rogojești și din strada Sucevei, proiecte prin care se extinde spațiul verde, oferind facilități de agrement pentru co-

munitatea locală.

Reporter: Cât de mult se axează acestea pe segmentul smart?

Vasile Asandei: Avem multe proiecte de tip smart în desfășurare. Ca să vă dau doar un exemplu, m-aș opri la Centrul de Inovare și Transfer Tehnologic MAVIS (Managementul vârstnicului și îmbătrânirii sănătoase), derulat de Universitatea de Medicină și Farmacie Grigore T. Popa Iași, care va fi unicul centru de "smart ageing" din România.

Investiția, în valoare de 1,32 mi-

lioane euro, are în vedere exploatarea oportunităților economice generate de "economia argintie", dezvoltarea și transferul de soluții tehnologice și servicii către economie. Gestionarea provocărilor societale reprezentate de îmbătrânirea populației, accesibilitatea serviciilor socio-medice, calitatea actului medical, prevenția, diagnosticarea și terapia bolilor au fost premisele care au dus la această idee ambițioasă de proiect.

Centrul de Inovare și Transfer Tehnologic MAVIS va fi finalizat pe 31 mai 2023 și va deveni un pilon cheie al ecosistemului regional de inovare, capabil să conecteze oportunitățile pieței din domeniul economiei argintii și bolilor cronice (e-health, smart textiles, biotech etc.) cu nevoile utilizatorilor finali și capacitățile mediului de afaceri de a satisface aceste nevoi.

Reporter: Ce sumă este alocată din bugetul 2020-2027 regiunii pe care o reprezentați?

Vasile Asandei: Programul Regional Nord-Est are cea mai gene-

roasă alocare financiară disponibilă unei regiuni din România (1,75 miliarde euro) și este structurat pe opt priorități, cu alocări financiare dedicate, după cum urmează:

- Nord-Est - O regiune mai competitivă, mai inovativă (420,07 milioane euro);
- Nord-Est - O regiune mai digitalizată (101,11 milioane euro);
- Nord-Est - O regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediul (391,98 milioane euro);
- Nord-Est - O regiune cu o mobilitate urbană mai durabilă (277,31 milioane euro);
- Nord-Est - O regiune mai accesibilă (182,16 milioane euro);
- Nord-Est - O regiune educată (192,10 milioane euro);
- Nord-Est - O regiune mai atractivă (120,41 milioane euro);
- Asistență tehnică (74,23 milioane euro).

Reporter: Care este gradul de absorbție, la nivel regional, a fondurilor alocate din bugetul precedent?

Vasile Asandei: 728 milioane de euro, sumă nerambursabilă, au

fost investiți dintr-un total de 999 milioane de euro disponibili. La nivel regional, rata de absorbție este de 72%.

Reporter: Care este valoarea fondurilor UE atrase în 2022?

Vasile Asandei: În 2022 au fost semnate 176 contracte. Valoarea totală a acestora este de 82 milioane euro.

Reporter: Care este problematica sectorului?

Vasile Asandei: Dificultățile întâmpinate de beneficiari pe parcursul implementării proiectelor au fost generate cu precădere de:

- prelungirea duratelor procedurilor de achiziție publică, ca urmare a înregistrării de contestații, cu perioade foarte mari de timp (în unele cazuri acestea depășind un an);

- întârzieri în execuția contractelor de lucrări, ca urmare a:

- ☐ identificării, în implementare, a necesității executării unor categorii de lucrări neprevăzute în proiectele tehnice;

- ☐ utilizării de către antreprenori a unor resurse insuficiente în raport cu graficul de execuție asumat prin contract (din cauza scă-

derii capacității acestora, pe fondul adâncirii efectelor crizei economice);

- întârzieri datorate rezilierii unor contracte de lucrări, ca urmare a incapacității antreprenorilor de a continua execuția lucrărilor (determinată de insolvență/falimentul acestora) și, în consecință, prelungirea cu durata necesară organizării unor noi proceduri de achiziție de contracte de lucrări, pentru restul de executat;

- majorarea prețurilor materialelor de construcții

Reporter: Care credeți că ar fi soluțiile pentru rezolvarea acestora?

Vasile Asandei: O bună guvernare și echipe profesionale pot depăși inclusiv aceste situații dificile. Avem o preocupare continuă pentru creșterea capacității administrative, atât a noastră, cât și a beneficiarilor noștri. Chiar în luna februarie 2023 am finalizat un proiect prin care am realizat primul Road Map de creștere a capacității administrative din România, cu sprijinul OECD - Organiza-

ția pentru Cooperare și Dezvoltare Economică și al Direcției Generale pentru Politică Regională și Urbană a Comisiei Europene (DG REGIO).

În calitate de Autoritate de Management, ne propunem să aducem schimbări majore în sistemul de management, în modul de implementare a proiectelor, astfel încât acest proces să fie mai scurt, mai eficient și cu mai puțin efort administrativ. Ne dorim să ajungem în punctul în care regiunea noastră va fi o regiune prosperă, iar la finalul acestui program să avem un grad de absorbție ridicat, dar, mai ales, să avem proiecte cu impact care schimbă viața cetățenilor din regiunea noastră. Cuvântul de ordine al perioadei viitoare este "Împreună!".

Reporter: Mulțumesc!

"Colegiul Tehnic «Lațcu Vodă» din Siret este o unitate de învățământ care pregătește viitori mecanici, tehnicieni transporturi, textiliști sau maiștri auto, care oferă o calificare profesională. Aici s-au construit și dotat ateliere, laboratoare și un amfiteatru, iar mesajul campaniei a fost centrat pe importanța unei meserii, pe formarea și asigurarea forței de muncă calificate pentru viitor, ACASĂ, în regiune".

